

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД БИЈЕЉИНА
ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА
Градска управа
Одјељење за привреду
Број: 02/1-3-1-203/25
Датум: 03. јуни 2025. године

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
О СТАЊУ ЗАПОСЛЕНОСТИ
НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА БИЈЕЉИНА

УВОД

Програмом рада Скупштине Града Бијељина за 2025. годину планирана је израда Информације о стању запослености на подручју Града Бијељина, са роком разматрања у мјесецу јуну.

За израду Информације кориштени су расположиви подаци публиковани од стране Републичког завода за статистику Републике Српске, који податке о запосленима прикупља два пута годишње и то стање на дан 31. март и 30. септембар. Годишњи просјек добија се као аритметичка средина та два стања. Подацима нису обухваћени запослени у одбрани, запослени који своју активност обављају на породичним пољопривредним газдинствима, запослени код међународних организација и запослени у пословни јединицама изван Републике Српске, као ни лица из Републике Српске запослена у представништвима у иностранству. С обзиром да ће подаци о запосленима који се прикупљају у марту ове године, бити расположиви након 15. јула, приликом израде ове Информације, кориштени су посљедњи доступни подаци из 2024. године (годишњи просјек), који су Одјељењу за привреду достављени од стране Републичког завода за статистику. Осим тога кориштен је документ Стратегија запошљавања Републике Српске 2021-2027. година, као и Акциони план за спровођење Стратегије запошљавања Републике Српске за период 2024 - 2026. године. Такође је кориштена Стратегија развоја Града Бијељина за период од 2024. до 2030. године.

ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

Област запошљавања правно је регулисана Законом о раду који је ступио на снагу 20. јануара 2016. године ("Службени гласник РС" бр. 1/16, 66/18 и 91/21, Одлука Уставног суда Републике Српске 119/21 и 112/23 и 39/24), а којим се уређује начин и поступак закључивања уговора о раду између радника и послодаваца, радно вријеме радника, плате и накнаде по основу рада, заштита права из радног односа, закључивање и примјена колективних уговора, рјешавање спорова између радника и послодаваца, учешће радника и синдиката у заштити права радника, престанак уговора о раду, надзор над примјеном закона и друга права и обавезе која настају из радног односа.

Закон о запошљавању страних држављана и лица без држављанства ("Службени гласник РС", бр. 24/09, 117/11 и 56/22) регулише посебне услове, поступак и начин запошљавања ових лица.

Област здравља и заштите на раду регулисна је Законом о заштити на раду ("Службени гласник РС", број 1/08, 13/10).

Закон о образовању одраслих ("Службени гласник РС", бр. 111/21) регулише организацију и структуру образовања одраслих.

Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида ("Службени гласник РС", бр. 37/12, 82/15), којим се уређују права, услови и поступак професионалне рехабилитације, оспособљавања и запошљавања лица са инвалидитетом, и смањеном радном способношћу, оснивање организација и дјелатност установа, привредних друштава и других организација које се баве професионалном рехабилитацијом и запошљавањем инвалида.

ЗАПОСЛЕНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПској

Основне карактеристике запослености у Републици Српској приказане су на основу укупног броја запослених, тренда промјена и структуре запослених по

секторима и дјелатностима, облику својине и степену образовања у периоду 2020-2024. година, а на основу података Републичког завода за статистику.

Анализирајући наведене податке може се примијетити да је у посматраном периоду (2020. - 2023. година) остварен константан раст запослености у Републици Српској, док је у 2024. години забиљежен пад укупног броја запослених у односу на претходну годину за 0,3%. У 2024. години укупно је запослено **289.722** лица, од чега је 137.209 жена или 47%, што одговара нивоу запослености жена у осталим европским земљама. Током 2024. године дошло је до пораста запослености женске радне снаге (за 679 лица), односно смањења запослености мушке радне снаге (за 1.448 лица) у односу на претходну годину. Женска радна снага мање је заступљена у индустрији, а више у услугама, чиме се потврђује традиционалан образац постојања типично мушких и типично женских занимања.

Табела 1: Запослени по полу у Републици Српској

Запослени по полу	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Мушкарци	149.593	151.329	153.311	153.961	152.513
Жене	124.634	127.701	133.368	136.530	137.209
УКУПНО	274.227	279.030	286.679	290.491	289.722

Извор: Републички завод за статистику, Билтен: Плате, запосленост и незапосленост, 2025

У Републици Српској у посљедњих петнаест година изражен је **тренд пада радно способног становништва**, чији се наставак очекује и у наредним годинама. Генерално, број становника у Републици Српској је у опадању, смањује се број радно способног становништва, а евидентно је и његово старење (у старосној структури доминира становништво старости од 50 до 60 година). Када се томе додају миграције, с обзиром да све више становника у доби између 20 и 40 година напушта БиХ (много више него што се досељава), онда је смањење броја становника још израженије.¹

Осим тога, још једна карактеристика тржишта рада су регионалне разлике у запослености између различитих подручја у Републици Српској. Наиме, половина свих запослених (51%) у Републици је у пет највећих градова (Бања Лука, Бијељина, Источно Сарајево, Приједор, Добој), а друга половина је у свим осталим јединицама локалне самоуправе. Оваква географска концентрација је доста неповољна, имајући у виду да је највећа стопа незапослености управо у тим осталим јединицама локалне самоуправе, што даље доводи до повећане стопе миграције становништва из неразвијених у развијена подручја.

У неразвијеним подручјима долази до појачаног процеса депопулације и старења становништва, опште стагнације, па и заостајања у привредном и укупном развоју. На овај начин велики и стратешки важни простори могу остати популационо непокривени, а њихови ресурси неискоришћени. Истовремено, у развијенијим центрима долази до прекомјерне концентрације становништва, а то производи негативне посљедице у економској, социјалној, просторној и еколошкој сфери.²

У структури запослених по **облику својине** у 2024. години, приватни сектор

¹ Стратегија запошљавања Републике Српске 2021-2027. година, стр. 10

² Исто, стр. 26-27

упошљава 60,81% запослених, државни 29,06%, мјешовити (два или више облика својине) 10,03% и задружни 0,10% од укупног броја запослених. Пораст броја запослених остварен је само у државном сектору, док остали сектори биљеже пад запослености.

Табела 2: Запослени према облику својине у Републици Српској

Облик својине	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Државна	79.212	81.450	82.491	84.018	84.198
Приватна	162.205	166.422	173.956	176.637	176.180
Мјешовита	32.523	30.846	29.911	29.527	29.054
Задружна	287	312	321	309	290
УКУПНО	274.227	279.030	286.679	290.491	289.722

Извор: Републички завод за статистику, Билтен: Плате, запосленост и незапосленост, 2025

Према **врстама дјелатности**, од укупног броја запослених највеће учешће имају сектори „Прерађивачка индустрија“ 19,58% и сектор трговине 17,93%. Најмање учешће у структури запослених имају сектори „Пословање некретнинама“ 0,3% , „Административне и помоћне услужне дјелатности“ 1,75% и сектор „Вађење руда и камена“ 1,63%.

Табела 3: Запослени по подручјима дјелатности у Републици Српској

Подручја		Запослени 2020.	Запослени 2021.	Запослени 2022.	Запослени 2023.	Запослени 2024.
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	8.473	8.704	9.081	8.568	7.761
B	Вађење руда и камена	4.731	4.689	4.610	4.761	4.718
C	Прерађивачка индустрија	58.013	58.816	59.877	59.582	56.727
D	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	8.385	8.310	8.385	8.579	8.898
E	Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	5.026	5.210	5.212	5.128	4.997
F	Грађевинарство	13.342	13.973	14.217	14.240	14.590
G	Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	48.247	48.818	51.003	51.165	51.942
H	Саобраћај и складиштење	12.257	12.486	12.468	12.936	12.952

I	Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	13.523	13.125	13.182	13.414	13.293
J	Информације и комуникације	6.342	7.139	7.974	8.480	8.621
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	5.831	5.855	5.987	6.023	6.227
L	Пословање некретнинама	640	564	555	886	880
M	Стручне, научне и техничке дјелатности	7.929	8.090	8.222	8.680	8.570
N	Административне и помоћне услужне дјелатности	3.320	3.445	4.014	4.526	5.063
O	Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	25.887	26.250	26.561	26.933	26.952
P	Образовање	22.996	23.343	23.553	23.805	23.931
Q	Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	19.448	20.264	21.014	21.659	22.219
R	Умјетност, забава и рекреација	4.380	4.469	5.080	5.172	5.387
S	Остале услужне дјелатности	5.457	5.480	5.684	5.954	5.994
	УКУПНО	274.227	279.030	286.679	290.491	289.722

Извор: Републички завод за статистику, Билтен: Плате, запосленост и незапосленост, 2025

У 2024. години години смањење броја запослених у односу на претходну годину остварено је у секторима: „Пољопривреда, шумарство и риболов“, „Вађење руда и камена“, „Прерађивачка индустрија“, Хотелијерство и угоститељство; Снабдијевање водом, Пословање некретнинама и „Стручне, научне и техничке дјелатности“. У осталим секторима остварен је пораст запослених. Структура запослености и даље је неповољна. Прерађивачка индустрија, посматрана укупно, заузима водећу позицију са 19,58%, али високо учешће јавног сектора (јавна управа, образовање, здравство и др.), те непроизводних економских активности (трговина и услуге) значајно погоршавају ту структуру.

Према **степену стручног образовања**, највећи број запослених у Републици Српској (у пословним субјектима) је средњег стручног образовања (48,66%), слиједе запослени са високом стручном спремом (25,53%), те квалификовани радници (11,21%).

Табела 4: Запослени према степену стручног образовања (без предузетника и запослених код предузетника) у Републици Српској

Степен стручног образовања	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Доктори наука	1.363	1.428	1.514	1.530	1.543
Магистри	2.693	2.850	2.885	2.992	3.082
Висока стручна спрема	56.610	59.225	61.174	63.030	63.500
Виша стручна спрема	8.593	8.355	7.380	7.231	7.199
Средња стручна спрема	110.618	113.048	118.794	120.184	120.707
Нижа стручна спрема	3.754	3.626	3.496	4.161	4.448
Висококвалификовани	6.340	5.928	5.614	5.581	5.182
Квалификовани	28.905	27.779	27.892	27.667	26.512
Полуквалификовани	2.615	2.628	2.812	2.675	2.299
Неквалификовани	11.055	11.387	11.554	11.845	11.741
УКУПНО	232.546	236.254	243.115	246.896	246.213

Извор: Републички завод за статистику, Билтен: Плате, запосленост и незапосленост, 2025

Пораст броја запослених осварили су запосленици високог нивоа образовања (доктори наука, магистри, ВСС), средња стручна спрема, нижа стручна спрема. Истовремено, смањење броја запослених остварено је у осталим нивоима образовања. Посљедњих година примјетно је смањење броја запослених ВКВ и КВ радника, углавном због одласка у иностранство.

Просјечна **брutto плата** у 2024. години у Републици Српској износила је 2.146 КМ (1.937 КМ у претходној години), док је просјечна **плата након опорезивања** износила је 1.404 КМ (1.274 КМ у претходној години). Посматрано по подручјима дјелатности, највише су зарађивали запослени у подручју финансијске дјелатности и осигурања, информација и комуникација, као и сектори вађење руда и камена и производња и дистрибуција електричне енергије. Најниже плате исплаћене су у дјелатностима грађевинарства и саобраћаја.

Највећи изазов са којим се сусреће Република Српска и даље је **незапосленост**. Према саопштењу Завода за запошљавање РС стопа незапослености у 2024. године у Републици Српској износила је 8,8% , док је у претходној години износила 8,7%.

Слиједи преглед лица на евиденцији Завода за запошљавање Републике Српске по мјесецима:

Табела 5. Лица која траже запослење – незапослена лица

Мјесец	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
јануар	89.441	82.898	70.845	64.874	59.019

фебруар	87.161	81.984	71.927	64.034	58.894
март	84.658	81.053	71.121	62.732	58.377
април	86.808	80.129	69.684	61.541	57.349
мај	88.811	77.455	68.548	60.533	56.426
јун	88.772	75.681	67.229	60.319	56.056
јул	89.549	75.108	66.263	60.395	55.718
август	89.760	73.913	65.300	60.495	55.680
септембар	85.208	72.240	66.504	60.198	55.376
октобар	83.770	71.477	66.259	59.851	55.048
новембар	83.235	70.476	64.968	59.351	54.409
децембар	83.164	69.987	64.295	58.790	53.524

Извор: Републички завод за статистику, Билтен: Плате, запосленост и незапосленост, 2025

На евиденцији Завода за запошљавање Републике Српске у децембру 2024. године налазило се 53.524 незапослених лица активних тражилаца посла, а током читаве посматране године углавном се смањивао број незапослених лица на евиденцији. Завод за запошљавање РС је крајем 2019. године промијенио начин регистрације незапослених, по питању критеријума активности и пасивности незапослених (промијењени и пооштрени услови регистрације незапослених, посебно у дијелу који се тиче права коју та категорија становништва остварује путем ЗЗРС). Пад броја дугорочно незапослених лица се десио управо због губитка дијела права оствариваних путем Завода и зато се не може сматрати као стварно смањење незапослености, него као посљедица другачијег администрирања статуса незапослености.³

Општа карактеристика тржишта рада у Републици Српској је ниска продуктивност и даље присутна сива економија, али и све већи одлазак школованих кадрова у друге земље. Друштво такође карактерише велика неактивност, будући да се око 53% радно способног становништва сматра неактивним. Ово указује на ниске стопе запослености присутне нарочито код жена и младе популације. Незапосленост је висока, нарочито код младе генерације (до 30 година), у чијим редовима је 22% незапослених. Такође, забрињава и податак да се на евиденцији незапослених лица налази 46% лица старијих од 45 година, којима је све теже проналажење запослења.⁴

Још увијек значајан проблем представља неусклађеност између образовног система и потреба тржишта рада. Незапослена лица средње стручне спреме и ВКВ и КВ радници чине преко 86% регистрованих незапослених лица. Контакти са послодавцима потврђују сталан проблем проналаска квалификоване радне снаге одређених профила, док се и даље школују профили занимања која нису потребна тржишту рада. Осим тога, додатни проблем представља стицање искуства кроз практичан рад, које је готово занемарљиво. Постојећа обука одраслих још увијек није у могућности да пружи квалитетну, релевантну и ефикасну обуку, што додатно усложњава постојећу ситуацију на тржишту рада. Осим тога, сами ученици не исказују интерес да се школују за занимања за која постоји исказана потреба послодаваца, али такође и спремност послодаваца да стипендирају ученике. Постоје занимања за која ученици уопште не исказују интерес. И раније смо истицали проблем диспропорционалности између жеља ученика (и њихових родитеља) и потреба на тржишту рада, који се прожима кроз све сегменте друштва,

³ Стратегија запошљавања Републике Српске 2021-2027. година, стр.27

⁴ "Плате, запосленост и незапосленост" Статистички билтен, Републички завод за статистику Бања Лука, 2025.

а на чијем рјешавању је потребно радити дугорочно и интердисциплинарно, јер се само таквим приступом може направити квалитетна уписна политика. Осим тога, на тржишту радне снаге у Републици Српској у посљедње вријеме се дешавају одређене промјене у сфери понуде радне снаге проузроковане демографским промјенама и миграционим трендовима, што је карактеристика и земаља у окружењу и земаља Европске Уније. Запошљавање странаца све је чешћи случај, а према Закону о запошљавању страних лица и лица без држављанства, радне дозволе странцима у Републици Српској издају се у случајевима када на евиденцији Завода за запошљавање нема домаће радне снаге за тражено занимање.

ЗАПОСЛЕНОСТ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА БИЈЕЉИНА

На основу расположивих података **Републичког завода за статистику Републике Српске, у 2024. години (годишњи просјек)**, на подручју Бијељине број запослених износио је **25.382 лица**, од чега 12.279 или 48,38% жена. Укупан број запослених у посматраном периоду је стално растао, са 23.321 лице у 2020. години, на 25.382 лица у 2024. години, што изражено у процентима показује пораст од 8,84%. Посматрано у односу на годишњи просјек претходне године, запосленост је током 2024. године повећана за 1,78%. Учешће запослених у Бијељини у укупном броју запослених на нивоу Републике Српске износи 8,8% и тај однос се не мијења се у неколико претходних година.

Табела 6: Запослени на подручју града Бијељина према полу (годишњи просјек)

Запослени по полу	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Мушкарци	12.707	12.892	13.019	13.004	13.103
Жене	10.614	10.978	11.665	11.933	12.279
Свега	23.321	23.870	24.674	24.937	25.382

Извор: Републички завод за статистику, Билтен: Плате, запосленост и незапосленост, 2025

Према **облику својине** највећи број запослених ангажован је у приватном сектору 17.633 запослених (од чега је 3.562 самосталних предузетника и запослени код њих), што чини 69,47% укупног броја запослених. Слиједе запослени у државном сектору 6.277 или 24,73%, у субјектима са мјешовитим власништвом (два или више облика својине) запослено је 1.451 лице 5,72%, док је најмањи број запослен у субјектима задружне својине – 21 лице или 0,08%.

Табела 7: Запослени према облику својине на подручју града Бијељина, годишњи просјек

Облик својине	Запослени 2020.	Запослени 2021.	Запослени 2022.	Запослени 2023.	Запослени 2024.
Државна	5.781	5.939	6.092	6.125	6.277
Приватна	16.002	16.520	17.169	17.357	17.633
Задружна	25	23	16	21	21
Мјешовита	1.504	1.388	1.397	1.434	1.451
УКУПНО	23.321	23.870	24.674	24.937	25.382

Извор: Републички завод за статистику

Посматрано у односу на претходну годину, запосленост је повећана у свим секторима, осим у задружном сектору код кога је број запослених остварен на истом нивоу. Тренд раста запослених у државном и приватном сектору остварен је у читавом посматраном периоду. Током 2024. године у приватном сектору запослено је 276 нових радника, 152 новозапослених је у државном сектору и 17 новозапослених у мјешовитом.

Према **облику организовања** у пословним субјектима половина запосленика је у друштвима са ограниченом одговорношћу – 12.854 лица или 50,64% укупног броја запослених, установама 4.456 лице или 17,56%, акционарским друштвима 2.161 или 8,51% итд. У односу на претходну годину, пораст запослених остварен је у друштвима са ограниченом одговорношћу, установама, законодавној и извршној власти и код предузетника. Незнатан пораст запослених остварен је у задругама и фондовима. Такође, кроз посматрани период раст запослених континуирано је растао у друштвима са ограниченом одговорношћу, установама и тијелима законодавне и извршне власти.

Табела 8: Запослени према облику организовања на подручју града Бијељина, годишњи просјек

Облик организовања	Запослени 2020.	Запослени 2021.	Запослени 2022.	Запослени 2023.	Запослени 2024.
Јавно предузеће	176	157	157	182	182
Акционарско друштво	2.380	2.221	2.198	2.195	2.161
Друштво са ограниченом одговорношћу	11.603	11.932	12.456	12.604	12.854
Ортачко друштво	7	9	10	10	9
Задруга	34	30	24	27	28
Фонд	211	242	240	245	210
Микрокредитна организација	38	39	37	35	31
Установа	3.970	4.134	4.222	4.271	4.456
Тијело законодавне и извршне власти	1.120	1.194	1.300	1.349	1.404
Судски и правосудни органи	317	316	320	317	306
Удружење	242	228	218	181	162
Остали облици организовања	10	2	1	13	8
Укупно – пословни субјекти	20.108	20.511	21.203	21.429	21.820
Предузетници	3.213	3.359	3.471	3.508	3.562
УКУПНО	23.321	23.870	24.674	24.937	25.382

Извор: Републички завод за статистику

Према **подручјима дјелатности**, у структури запослених највеће учешће од

24,69% остварили су запослени у области трговине (6.268 запослених), а затим слиједе запослени у прерађивачкој индустрији од 17,51% (4.444 запослених). Сектор рударства (76 запослених) и пословања некретнинама (113 запослених) запошљава најмањи број радника.

Табела 9: Број запослених на подручју града Бијељина према подручјима дјелатности у 2020. 2021.2022. 2023. и 2024. години (годишњи просјек)

Подручја		Запослени 2020.	Запослени 2021.	Запослени 2022.	Запослени 2023.	Запослени 2024.
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	289	183	188	180	176
B	Вађење руда и камена	13	25	68	76	76
C	Прерађивачка индустрија	4.432	4.435	4.649	4.594	4.444
D	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	416	322	340	394	409
E	Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	485	503	491	479	479
F	Грађевинарство	1.143	1.263	1.318	1.375	1.468
G	Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	6.037	6.167	6.200	6.168	6.268
H	Саобраћај и складиштење	981	1.084	1.032	1.007	956
I	Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	1.026	1.053	1.096	1.042	1.044
J	Информације и комуникације	601	634	653	671	688
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	500	504	477	425	374
L	Пословање некретнинама	87	84	85	90	113
M	Стручне, научне и техничке дјелатности	721	783	702	705	715
N	Административне и помоћне услужне	338	300	506	716	901

	дјелатности					
O	Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	1.955	2.102	2.246	2.287	2.351
P	Образовање	1.792	1.805	1.806	1.802	1.859
Q	Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	1.527	1.611	1.645	1.741	1.848
R	Умјетност, забава и рекреација	423	454	588	633	663
S	Остале услужне дјелатности	555	558	584	552	550
	УКУПНО	23.321	23.870	24.674	24.937	25.382

Извор: Републички завод за статистику

Смањење запослених у 2024. години у односу на претходну годину остварено је у секторима: Пољопривреда, шумарство и риболов, Прерађивачка индустрија (за 150 радника), Саобраћај и складиштење (за 51 радника), Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања (за 51 радника) и Остале услужне дјелатности. Сектори Вађење руда и камена и Снабдијевање водом су остали на истом нивоу по броју запослених. Остали сектори остварили су пораст броја запослених у односу на претходну годину, с тим што је највећи број новозапослених забиљежен у подручјима дјелатности: Административне и помоћне услужне дјелатности (за 185 лица), Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада (за 107 лица) и Трговина на велико и на мало (за 100 лица).

Наредна табела приказује запослене према **степену стручног образовања** запослених у пословним субјектима (без предузетника и запослених код њих). Од укупног броја запослених и даље највећи број њих има завршено средње стручно образовање – 50,93%, затим слиједе запосленици са високом стручном спремом, магистри и доктори наука – 27,14%, КВ радници – 10,19%, неквалификовани радници – 5,31%, виша стручна спрема – 3,21%, нижа стручна спрема – 1,38%, ВКВ радници – 1,18% и полуквалификовани радници – 0,63%.

Табела 10: Запослени према степену стручног образовања (без предузетника и запослених код предузетника) на подручју града Бијељина, годишњи просјек

Стручна спрема	Запослени 2022.	Запослени 2023.	Запослени 2024.	Мушкарци 2024.	Жене 2024.
Доктори наука	140	142	105	57	48
Магистри	223	263	247	84	163
Висока стручна спрема	5.333	5.440	5.571	2.267	3.304
Виша стручна спрема	686	695	702	301	401
Средња стручна спрема	11.090	10.984	11.114	5.836	5.278
Нижа стручна спрема	220	244	301	176	125
Висококвалификовани	298	260	258	240	18
Квалификовани	2.093	2.255	2.224	1.560	664
Полуквалификовани	120	109	139	79	60

Неквалификовани	1.000	1.037	1.159	515	644
УКУПНО	21.203	21.429	21.820	11.115	10.705

Извор: Републички завод за статистику

Посматрано у односу на претходну годину пораст запослених остварен је у свим образовним категоријама, осим доктора наука и магистара, ВКВ и КВ радника. Полна структура показује да је женска радна снага више заступљена код магистара, ВШС, ВСС и НКВ радника.

Наредна табела приказује **структуру пословних субјеката према броју запослених**. Наиме, чак 70% пословних субјеката запошљава до 9 радника, 22% пословних субјеката запошљава између 10 и 49 радника, док је број пословних субјеката који запошљавају преко 250 радника испод 1%. Према овом критеријуму, највећи број пословних субјеката припада микро и малим предузећима, чак 92%.

Табела 11: Структура пословних субјеката (без предузетника) према броју запослених на подручју града Бијељина, годишњи просјек

Број запослених	Број пословних субјеката 2020.	Број пословних субјеката 2021.	Број пословних субјеката 2022.	Број пословних субјеката 2023.	Број пословних субјеката 2024.
До 9	783	795	816	826	815
Од 10 до 49	250	254	257	262	255
Од 50 до 99	48	47	47	46	49
Од 100 до 250	38	35	41	41	39
250 и више	8	9	10	10	11
УКУПНО	1.127	1.140	1.171	1.185	1.169

Извор: Републички завод за статистику

Слиједи упоредни приказ остварених бруто и нето плата у Републици Српској и Бијељини. Висина просјечне мјесечне **бруто плате** запослених на подручју града Бијељина у 2024. години износила је **2.012 КМ** (у претходној години износила је 1.805 КМ), док је висина просјечне мјесечне **нето плате** (плата након опорезивања) износила **1.312 КМ**. У претходних тринаест година, просјечна мјесечна бруто и нето примања запослених на подручју Бијељине **нижа су од просјека** на нивоу Републике Српске.

Табела 12: Просјечне бруто плате и нето плате / плате након опорезивања у Републици Српској и Граду Бијељина у КМ

Плате	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Бруто плата – Република Српска	1.485	1.546	1.730	1.937	2.146
Бруто плата – Бијељина	1.379	1.462	1.611	1.805	2.012
Нето плата – Република Српска	956	1.004	1.144	1.274	1.404
Нето плата – Бијељина	885	945	1.063	1.185	1.312

Извор: Републички завод за статистику

Према подацима Бироа за запошљавање Бијељина, на дан 31.12.2024. године активну понуду радне снаге на подручју града чинило је **4.339 незапослених лица** (5.187 лица налазило се на евиденцији Бироа Бијељина претходне године). Детаљнији приказ стања незапослености на подручју града Бијељина, обрађује Биро Бијељина у Информацији која се упућује на сједницу Скупштине Града Бијељина.

Посматрајући укупна кретања и структуру запослених на подручју града Бијељина, може се закључити да је присутан позитиван тренд и поред свих отежавајућих појава које су присутне, не само на овим просторима већ и у свјетској економији (економска и енергетска криза, ратна дешавања, демографске промјене, миграциони трендови, посљедице пандемије). Свакако да су сталном порасту запослености допринијели пројекти и програми запошљавања на свим нивоима.

ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ И МЈЕРЕ

Министарство рада и борачко-инвалидске заштите и ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске крајем августа 2024.године, расписали су Јавни позив послодавцима и незапосленим лицима за коришћење средстава по програмима запошљавања у 2024. години. Јавним позивом су обухваћени: „Програм подршке запошљавању у привреди путем исплате подстицаја у висини уплаћених пореза и доприноса у 2024. години” и „Програм подршке запошљавању младих са ВСС у статусу приправника у 2024. години”.

„Програм подршке запошљавању у привреди путем исплате подстицаја у висини уплаћених пореза и доприноса у 2024. години” је укупне вриједности 5.000.000 КМ и реализује се кроз три компоненте:

I компонента: Запошљавање код послодаваца (исплата уплаћених пореза и доприноса у периоду од 12 мјесеци од дана запошљавања лица из циљне групе) у вриједности од 2.900.000 КМ за 542 лица;

II компонента: Субвенционисање самозапошљавања чија је укупна вриједност 1.800.000 КМ за запошљавање 300 лица;

III компонента: Обука, доквалификација и преквалификација преко верификоване институције у укупној вриједности 300.000 КМ за 100 лица.

„Програм подршке запошљавању младих са ВСС у статусу приправника у 2024. години” чија је укупна вриједност 5.000.000 КМ реализује се кроз двије компоненте:

I компонента: Суфинансирање запошљавања младих са ВСС (приправници) у укупном износу од 4.287.600 КМ;

II компонента: Суфинансирање запошљавања младих са ВСС – дјеце погинулих бораца (приправници) у укупном износу од 702.000 КМ.

По јавним позивима Бироа Бијељина одобрено је 876.504 КМ средстава за подстицаје, док је **реализовано 643.248 КМ**. По „Програму подршке запошљавању у привреди путем исплате подстицаја у висини уплаћених пореза и доприноса у 2024. години” реализовано је:

- 396.048 КМ за запошљавање 74 лица код послодавца;
- 96.000 КМ за самозапошљавање 16 лица.

По „Програму подршке запошљавању младих са ВСС у статусу приправника у 2024. години” реализовано је:

- 151.200 КМ за запошљавање 14 приправника (од чега један из категорије дјеце погинулих бораца).

Рјешавање питања заштите радника, као и надзор над спровођењем права радника из радног односа, те спречавање "рада на црно", у надлежности је Републичког инспектората рада.

У надлежности Града Бијељина проводе се следеће активности које се односе на област запошљавања:

- На сједници одржаној 27. фебруара 2025. године, Скупштина Града усвојила је Стратегију развоја Града Бијељина за период 2024 - 2030. година, која се заснива на принципима реалног постављања и остваривања циљева одрживог локалног развоја и социјалне укључености.
- Представници Владе Републике Српске и Привредне коморе Републике Српске додијелили су 2015. године Граду Бијељина сертификат који представља потврду да Градска управа Града Бијељина нуди инвеститорима услуге високог квалитета олакшавајући њихово пословање и да непрестано ради на побољшању пословног амбијента у локалној заједници. БФЦ сертификат сврстава Бијељину у градове са повољним пословним окружењем, а један од критеријума је и анализа тржишта рада и радне снаге. С тим у вези врши се анкетирање привредних субјеката на тему запошљавања и тржишта рада. Оснивање Радне групе за запошљавање и образовање у саставу Привредног Савјета Града Бијељина, такође је један од услова који је реализован.
- Подстицаји утврђени Програмом утрошака средстава остварених по основу концесионе накнаде, са планираним буџетским оквиром од 130.000,00 КМ. Према одредбама Закона о концесијама, намјенска средства су утрошена на основу Програма коришћења средстава остварених по основу концесионе накнаде за 2024. годину, који усваја Скупштина Града. Овим Програмом је утврђено да се средства реализују о оквиру Програма коришћења подстицајних средстава за развој предузетништва – самозапошљавање за 2024. годину, а средства се додјељују као подршка самозапошљавању незапослених лица и креирање нових радних мјеста, у циљу повећања запослености и економске активности кроз процес самозапошљавања у области предузетничке дјелатности. Наконведеног јавног позива, бесповратна средства су додијељена за 26 корисника, а износ одобрених средстава износио је 5.000,00 КМ по кориснику, односно укупно је утрошено 130.000,00 КМ.
- У склопу заједничке сарадње између Инвестицијске фондације ИМРАКТ и Града Бијељина која траје већ шест година, у току 2024. године, уз подршку Владе Швајцарске, организована је предузетничка обука за 27 полазника и обезбијеђена финансијска, стручна и менторска подршка за 9 пословних подухвата / нових предузетника на подручју Града Бијељина. Укупна вриједност пројекта износи 70.000 КМ (Донација: 20.000,00 КМ, учешће Града: 50.000,00 КМ). Ово је седми програм подршке предузетништву и самозапошљавању, који је у име Града Бијељина реализовао Одсјек за локални економски развој и европске интергације. У протеклих шест година организоване су предузетничке обуке за укупно 196, углавном незапослених, младих особа, а укупно 72 нова предузетника су подржана путем бесповратних грантова укупне вриједности 458.000,00 КМ. Наведеним пројектним активностима се доприноси стварању повољнијег пословног амбијента и стварању услова за повећање броја запослених на подручју Града.

- У склопу заједничке сарадње између Caritas-а Швајцарске и Града Бијељина, потписан је Меморандум о разумјевању за реализацију пројекта „Интегрални приступ ка социјалном укључивању“. Пројекат се односи на подручје „Доходак и миграције“ која је дио САСН стратегије за 2021-2025 годину. Пројекат на системски начин увезује пет исхода направљених као модули за социјалну инклузију најугроженије популације, са посебним фокусом на Роме који су најмаргинализованији.

- Исход 1 – Приходи и запослење;
- Исход 2 – Образовање;
- Исход 3 – Јавне услуге и становање;
- Исход 4 – Ангажованост заједнице;
- Исход 5 – Свијест и сарадња

У оквиру прве идентификоване области пројекта која обухвата запошљавање и оствирање прихода, Град Бијељина учествовао је у имплементацији Програма запошљавања маргинализованих категорија друштва. Активности су подразумевале објављивање јавних позива за кориснике програма укључујући незапослена лица која припадају некој од маргинализованих категорија друштва и заинтересованих послодаваца. Обавезе Града Бијељина, организације Caritas, Удружења „Центар за интегративну инклузију Рома и Ромкиња Отахарин“ и послодаваца, дефинисане су Уговором о регулисању међусобних односа о суфинансирању трошкова запошљавања радника. Током априла мјесеца 2024. године реализован је други циклус Програма запошљавања маргинализованих категорија друштва са подручја Града Бијељина. Након завршетка јавних конкурса, селекције корисника и послодаваца у складу са унапријед утврђеним критеријумима, пружена је подршка за запошљавање 18 радника. Подршку при запошљавању маргинализованих категорија друштва добило је 14 послодаваца са подручја Града Бијељина. Потписаним Уговором о регулисању међусобних односа, утврђено је да Град Бијељина заједно са Caritas-ом суфинансира дио трошкова запошљавања по једном раднику, у износу од 13.600,00 КМ. Период трајања је 23 мјесеца, од 01. августа 2024. године до 30. јуна 2026. године.

- Буџетом Града Бијељина за 2024. годину планирана средства за подстицај развоја малих и средњих предузећа и предузетништва на подручју Града Бијељина, износила су 400.000,00 КМ, а средства се налазе на позицијама Развојне агенције Града Бијељина. Средства су додијељена путем јавних позива. Право на подстицајна средства остварило је 76 привредних субјеката, а средства су додијељена у износу од 372.000 КМ, од тога:
 - Износ од 126.800 КМ, (34,09%) за самозапошљавање младих до 35 година,
 - Износ од 145.000 КМ, (38,97%) за запошљавање нових радника код послодавца,
 - Износ од 100.200 КМ, (26,94%) за набавку основних средстава.
- Афирмација пројеката омладинских организација и подршка пројектима за запошљавање младих,
- Подршка невладином сектору,
- Пројекат запошљавања приправника,
- Одржавање обука за привреднике на тему израде бизнис планова и припрема предлога пројеката;
- Поједностављен поступак регистрације предузетничке дјелатности (умањен износ трошкова регистрације оснивања и осталих промјена током пословања у области занатско-предузетничке дјелатности, рок за израду рјешења 2 дана, знатно смањен број потребних докумената),

Предлог осталих мјера које би се могле реализовати на локалном нивоу:

- У пројектима Стратегије развоја Града Бијељина за период 2024-2030. година већу пажњу посветити рјешавању проблема запослености;
- Наставити са олакшицама за пословање привредних субјеката кроз успостављање нових и развој постојећих пословних зона, као и наставак пројекта успостављања Слободне зоне Бијељина;
- Осигурати бољу сарадњу приватног и јавног сектора, заједничке договоре на превазилажењу проблема у пословању привредних субјеката, ангажовањем Привредног савјета Града Бијељина;
- Подржати отварање нових привредних субјеката (start-up бизниси), пружити подршку запошљавању кроз додјелу подстицајних средстава за запошљавање и инвестиције, подстицати развој предузетничке дјелатности, као и остале мјере подршке привредницима путем ресорних одјељења Градске управе и Развојне агенције Града Бијељина;
- Наставити са едукацијама и стручним савјетима привредницима и пољопривредницима, како би се стимулисало отварање нових радних мјеста;
- Наставити програм додјеле ученичких и студентских стипендија и суфинансирања научно-истраживачких радова;
- Наставити са имплементацијом програма и пројеката који за резултат имају повећање запослености;
- Пооштрити инспекцијске контроле рада;
- Наставити још чвршћу сарадњу Одјељења за привреду, Одјељења за инспекцијске послове, Завода за запошљавање, Пореске управе и Републичког инспектората рада, на рјешавању проблема и енергичној борби на сузбијању "рада на црно".

ОБРАЂИВАЧ:
Одјељење за привреду
В.Д. Начелника:

Душан Трифковић

ПРЕДЛАГАЧ:
Градоначелник
Града Бијељина:

Љубиша Петровић

ПРИЛОГ: ОСНОВНИ ЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ГРАДА БИЈЕЉИНА

	Показатељи	2024.година	2023.година	2022.година	2021.година
1.	Број привредних друштава по предатом завршном рачуну (АПИФ)	1.326 Микро 650 Мало 447 Средње 156 Велико 73	1.266 Микро 607 Мало 444 Средње 151 Велико 64	1.188 Микро 581 Мало 410 Средње 136 Велико 61	1.094 Микро 494 Мало 414 Средње 131 Велико 55
2.	Број самосталних предузетника – (Одјељење за привреду)	2351	2264	2183	2069
3.	Број запослених (РЗ за статистику)	25382	24937	24.674	23870
4.	Број незапослених (Биро Бијељина)	4339	5187	6177	6818
5.	Вриједност увоза у милионима КМ	948,0	865,5	808,9	680,9
6.	Вриједност извоза у милионима КМ	320,4	297,5	291,2	222,8
7.	Спољнотрговински дефицит у милионима КМ	627,6	568,0	517,7	458,1
8.	Покривеност увоза извозом у %	33,8	34,37	36,00	32,72
9.	Висина просјечне мјесечне плате након опорезивања у КМ	1312	1185	1063	945
10.	Укупан приход сви субјекти (АПИФ)	3.539.441.048	3.224.839.853	2.969.019.367	2.613.911.243
11.	Укупни расходи сви субјекти (АПИФ)	3.174.188.842	2.900.767.906	2.723.578.500	2.412.728.545
12.	Нето добит текуће године сви субјекти (АПИФ)	350.077.102	315.702.787	268.386.610	215.661.020
13.	Нето губитак текуће године сви субјекти (АПИФ)	21.357.601	25.180.823	52.138.238	37.506.729
14.	Укупан приход ПРИВРЕДА (АПИФ)	3.423.282.921	3.118.174.609	2.874.277.327	2.548.148.524
15.	Укупни расходи ПРИВРЕДА (АПИФ)	3.075.754.007	2.814.369.087	2.644.981.991	2.357.161.179
16.	Нето добит текуће године ПРИВРЕДА (АПИФ)	331.203.550	295.563.762	251.987.845	204.795.855
17.	Нето губитак текуће године	18.869.569	23.821.481	50.513.023	35.871.435

	ПРИВРЕДА (АПИФ)				
18.	Број закључених стечајних поступака (Окружни привредни суд)	3	3	7	8
19.	Број закључених ликвидационих поступака (Окружни привредни суд)	26	15	18	19